

جواد قانع شریف، ۱۴۰۲

بررسی فقهی و جرم‌شناختی خشونت‌های خانگی در ایران و افغانستان

خشونت خانگی یا خشونت علیه زنان در خانواده، شایع‌ترین شکل خشونت است که در آن، رفتار خشن یکی از اعضای خانواده (معمولاً مرد) نسبت به یکی دیگر از اعضای خانواده (معمولاً زن) است. بنا به درجه اهمیت موضوع فوق، پژوهش کنونی با هدف بررسی و تبیین پدیده مجرمانه خشونت خانگی از منظر فقه و حقوق و جرم‌شناسی در کشور ایران و افغانستان صورت گرفته است. تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش شیوه تحلیلی-توصیفی و با رویکرد استنباطی به کنکاشی ژرف در این حیطة صورت گرفته است. یافته‌هایی از این پژوهش، بیانگر آن است که حدوث مقوله خشونت در فضای خانه، ناشی از چندین فاکتور اساسی است که احاله و مرتفع‌سازی آنها، تا حد زیادی می‌تواند از بروز این فعل مجرمانه بکاهد. خشونت‌های خانوادگی در افغانستان و اهل سنت نکوهش شده و تشویق به مهربانی و مودت و عطف در میان اعضای خانواده شده است. در قوانین افغانستان حمایت‌های همه‌جانبه‌ای از بزه دیدگان خشونت‌های خانگی شده به نحوی که قانون خاصی تحت عنوان (قانون منع خشونت علیه زن) را جهت حمایت از این خشونت‌ها تصویب نموده و فعلاً نیز در دادگاه‌های افغانستان نافذ می‌باشد. علل و عوامل خشونت‌های خانوادگی در افغانستان متعدد هست که می‌توان به فقر فرهنگی و اقتصادی، اعتیاد، عدم آگاهی از حقوق و اعضای خانواده، مردسالاری، ازدواج‌های زیرسن و اجباری، ازدواج‌های بدل، مصارف گزاف پروسه ازدواج و... اشاره نمود. در فقه شیعی و قوانین ایران نیز سخت‌گیری‌های لازم در زمینه خشونت علیه زنان در نظر گرفته شده است که از خشونت علیه زنان جلوگیری به عمل آمده و قوانین جدید مانند قانون مجازات اسلامی و همچنین فقه شیعه راهکارهای متعددی برای جلوگیری از خشونت و مقابله با خشونت در نظر گرفته‌اند. نتیجه این مساله این است که هر چند در فقه انحرافات زیادی صورت گرفته است و احادیث متعددی در مورد خشونت علیه زنان وجود دارد اما فقه واقعی شیعی و سنی خشونت علیه زنان را به شدت نهی کرده است و قوانین دو کشور ایران و افغانستان نیز این مساله را در نظر گرفته‌اند اما ایران با توجه به دیدگاه وسیع‌تری که دارد سخت‌گیری‌های بیشتری را در زمینه برخورد با خشونت علیه زنان در نظر گرفته است.

کلیدواژه‌ها: خشونت، خشونت خانگی، حقوق و فقه، جرم‌شناختی

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۹۲۹۱۰۷۹۰۳۲۲۲۱۸۰۰۲۶۱۶۲۷۴۴۱۲۶

تاریخ دفاع: ۱۴۰۲/۱۱/۱۱

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر محمود غفوری‌نژاد

Thesis:

Jurisprudential and criminological investigation of domestic violence in Iran and Afghanistan

Domestic violence or violence against women in the family is the most common form of violence in which one family member (usually male) acts violently towards another family member (usually female). According to the importance of the above issue, the current research has been conducted with the aim of investigating and explaining the criminal phenomenon of domestic violence from the perspective of jurisprudence, law and criminology in Iran and Afghanistan. The research has been done in terms of practical purpose and analytical-descriptive method in terms of method and with an inferential approach to deep digging in this area. The findings of this research indicate that the occurrence of violence in the home is caused by several basic factors, which can reduce the occurrence of this criminal act to a large extent. Family violence has been condemned in Afghanistan and among Sunnis, and kindness and compassion have been encouraged among family members. In the laws of Afghanistan, all-round protections for the victims of domestic violence have been made in such a way that a special law entitled (Law on Prohibition of Violence against Women) has been approved to support these violences and it is currently in force in the courts of Afghanistan. There are many causes and factors of family violence in Afghanistan, such as cultural and economic poverty, addiction, lack of knowledge about the rights and family members, patriarchy, underage and forced marriages, fake marriages, exorbitant costs of the marriage process, etc. In the Shia jurisprudence and laws of Iran, the necessary strictness has been considered in the field of violence against women, which has prevented violence against women, and new laws such as the Islamic Penal Code as well as Shia jurisprudence have many solutions to prevent violence and They have considered dealing with violence. The result of this problem is that although there have been many deviations in jurisprudence and there are many hadiths about violence against women, the real Shiite and Sunni jurisprudence has strictly prohibited violence against women, and the laws of the two countries of Iran and Afghanistan also have this issue. have taken into account, but according to the broader perspective, Iran has considered more strictness in the field of dealing with violence against w